

RAZISKOVALNA NALOGA

VSAK JE SVOJE SREČE KOVAČ

Res je, to je znana resnica. Je pa tudi pravica, ki si je ne pustim vzeti. Kar seštevajte in odštevajte tiste točke, kar testirajte in ukalupirajte... Me ne zanima in to tudi ni moj problem. Vem samo, da nihče ne bo odločal namesto mene, pa čeprav sem samo osmošolec.

In če mislite, da mi za to manjka energije, se presneto motite. Komaj čakam, da na testih dokažem nasprotno. Sporočam, da me kar razganja in da za dosego svojih ciljev resnično ne potrebujem nobenega poživila. Seveda boste trditi, da so krivi hormoni, daje kriva bližajoča se pomlad, a to niti ni pomembno.

Pomembno je, da mi je prvič v življenju jasno, kaj moram storiti. Opreti se moram na lastne sile in slediti notranjemu glasu. Vem, pot ne bo lahka, a ovire spadajo zraven. Bom jokal zaradi malenkosti in težave obešal na pleča drugih? Bom takšen kot ste vi? Nikoli!

In, prosim, prizanesite mi s svojimi soneti nesreče, dvomečimi, prezirljivimi in kislimi obrazi! Naročam Odo radosti, pa trobente, činele in zvonce! Prihajam namreč na prvi tir, prvi peron...

Osmošolec

POKLICNA ODLOČITEV

Avtorji: Matic Plavčak
Urška Pungartnik
Silvija Brezovšek
Lea Karo
Laura Zore

Mentorica: Suzana Šafarič

Šolsko leto 1999/2000

OŠ Frankolovo

KAZALO

VSEBINA

STRAN

1. Povzetek3

2. Metodologija4

3. Uvod5

4. Kam po osnovni šoli? 7

4.1. Kdo lahko prispeva k poklicni odločitvi?..... 9

4.1.1. Šolska svetovalna služba..... 9

4.1.2. Starši..... 10

4.1.3. Prijatelji..... 11

4.1.4. CIPS..... 12

4.1.5. Najpomembnejši dejavnik - vi sami..... 12

4.2. Kaj pa če ne uspe?..... 14

5. Anketa..... 17

5.1. Anketa za odrasle..... 17

5.2. Anketa za učence..... 21

6. Razprava in zaključek 27

7. Literatura 28

8. Priloge..... 29

1. POVZETEK

V vsakdanjem življenju se vedno znova za kaj odločamo. Včasih vztrajamo pri svojem mnenju in ga zagovarjamo, včasih pa se zgodi, da mnenje spremenimo. Navadno mnenja in odločitve spreminjamo glede na okoliščine, znanje, ki ga imamo, glede na to, kako smo razpoloženi.

Izbirati in se odločati, pa ni vedno lahko.

In težka, za naše življenje skoraj usodna je odločitev ob koncu osmega razreda:
KAM?

Učenci, ki smo se lotili te raziskovalne naloge menimo, da je odločitev vedno težja in sicer predvsem zaradi zbiranja točk in zunanjšega preverjanja znanja.

S primerjavo naših mnenj in mnenja odraslih, ki so prav tako stopali po podobnih poteh smo ugotovili, da so le ta zelo usklajena, kar se tiče največje ovire pri vpisu na srednjo šolo danes, oz. odločitvi za nek poklic - EKSTERNO PREVERJANJE. Preverjanje, po našem mnenju ni zanesljiv pokazatelj sposobnosti in predvsem znanja osmošolca, saj smo ob tem podvrženi številnim psihičnim pritiskom.

Z našo raziskavo smo si potrdili mnenje nas samih in nato še odraslih, ki menimo, da je 15 let, prezgodnje obdobje, da bi otrok lahko sprejel tako pomembno odločitev, kot je izbira poklica.

2. METODOLOGIJA

Raziskovalna naloga je plod naših srečanj svetovalne delavke z osmošolci (in seveda že prej, sedmošolci), ki so vsako leto znova postavljeni pred to težko preizkušnjo, odločiti se za šolo, ki je po kakršnemkoli kriteriju »primerna« zate.

Učenci smo se najprej pogovarjali v razredu, potem smo naredili nekaj socialnih vaj na to temo in tako dobili iztočnico za naše delo.

Sestavili smo anketo za sošolce, da tudi oni povedo svoje pomisleke, težave in strah, ki ga občutijo ob tako pomembni odločitvi.

Ker smo menili, da so tudi starši (odrasli) tisti, ki velikokrat nasprotujejo načinom in izbirnim postopkom vpisa v srednje šole, smo tudi njih povprašali za mnenje.

Učenci smo ankete sami izvedli, jih obdelali statistično in v nalogi prikazali z grafi.

Ob tem smo zbrali tudi vso literaturo, ki je na šoli v zvezi s poklicnim svetovanjem in obiskali Zavod za zaposlovanje v Celju, kjer so nam pokazali prostore CIPS-a, ki je namenjen prav pomoči tistim, ki se ne morejo odločiti.

Pomagali smo si tudi z Internetom, revijami, ter s pogovorom s svetovalno delavko na šoli in psihologinjo na ZZZ v Celju, gospo Jožico Razpet.

3. UVOD

Zdi se nam samo po sebi razumljivo, da hodimo v šolo. Včasih nam je to celo odveč. Vendar so na svetu otroci, ki bi radi hodili v šolo, pa tega ne morejo.

Učiti se začne človek z rojstvom, nekateri pa menijo, da celo že prej. Učenje ne poteka namreč le v šoli, temveč tudi v družini, vrtcu, s pomočjo televizije, radia, pogovorov z vrstniki itd.

Organizirano sistematično učenje pa se začne z osnovno šolo. Osnovna šola je obvezna in traja 8 let, medtem, ko je nadaljevanje izobraževanja odvisno od posameznika in njegovih želja. Seveda pa se danes vse več posameznikov odloči za nadaljevanje izobraževanja, saj se zavedajo, da lahko brez znanja in poklica opravljajo le slabša rutinska dela.

Tako je zaključek osnovne šole prav gotovo srečen dogodek, ki pa je hkrati povezan z novimi odločitvami, ki prav gotovo niso med najbolj preprostimi in sicer:

- **Kaj sedaj?**
- **V katero šolo naprej, za kateri poklic?**

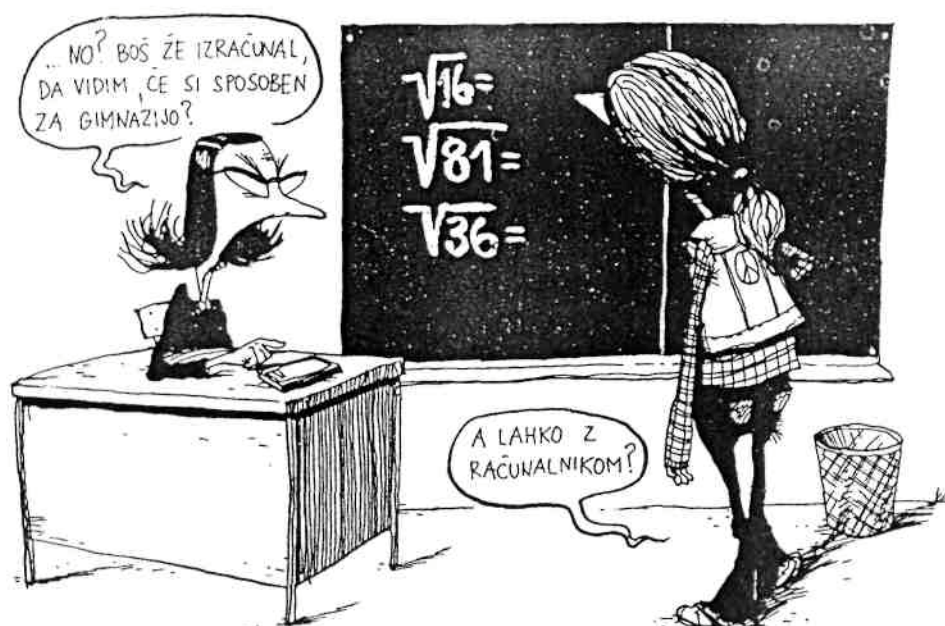
Izbira poklica pomeni življenjsko vprašanje, saj je od odgovora nanj, od pravilno izbranega poklica odvisen velik del ali celo posameznikovo življenje.

Pogosto se ne zavedamo, da se naša poklicna pot ne začne šele sedaj, ko resneje razmišljamo, kam po osnovni šoli. Ta pot se je začela že v predšolski dobi. Pri igrah, delu in učenju otrok različno razvija svoje sposobnosti, interese, svoje osebne značilnosti, na katerih mora sedaj zasnovati svojo poklicno odločitev. Seveda mu pri tem pomagajo starši, prijatelji, šola (učitelj, svetovalna delavka), psihologi z Zavoda za zaposlovanje ipd.

Da pa bi posameznik čim bolj ustrezno izbral svoj bodoči poklic, je dobro, da si najprej odgovori na vprašanja, ki so tesno povezana z vsebino:

- Kaj me zanima?
- Kakšne so moje sposobnosti?
- V katere poklice in šole se lahko vključim?
- Kako se lahko podrobneje seznanim z njimi?
- Kdo vse mi lahko pomaga pri poklicni izbiri?

Za vsako delo, ki ga želimo opravljati, moramo vedeti, kako ga bomo opravljali, s čim ga bomo opravljali, v kakšnih pogojih ga bomo lahko opravili in še marsikaj. Skratka, za vsako delo potrebujemo določeno znanje. Pogosto pa tudi ob vsem znanju brez določene spretnosti ne gre. Znanje in spretnosti, ki jih potrebujemo za opravljanje določenega dela, pa nam lahko koristijo tudi za opravljanje drugega dela. In prav zaradi tega je zelo primeren stopenjski študij oz. poznavanje sorodnih poklicev. Kajti danes je zelo težko, glede na veliko brezposelnost in zasičenost določenih poklicev, sprejeti poklicno odločitev za vse življenje.

4. KAM PO OSNOVNI ŠOLI?

V zadnjih mesecih osnovne šole je vprašanje »Kam naprej?« slišati na vsakem koraku. Osmošolci se za poklic odločamo po svojih željah, pri tem pa moramo upoštevati možnosti, ki se skladajo z našimi dosežki in rezultati. Odločitev ni lahka. Ponudba šol in programov je pestra, nudi veliko izbire, vendar pa so pogoji za sprejem...

Izbiranje ustrezne šole pa nam lahko olajšajo pogovori s starši, svetovalci, pedagogi in učitelji. Toda odločitev še vedno ostane naša.

Obdobje mladostništva je že samo po sebi težko, če pa so naši šolarji še v končnih razredih osnovne šole, se težavam z ljubeznijo, brstenjem, pričakovanjem novega in norega pridružijo še zelo resne dileme. »Na katero šolo naj se vpišem, kje naj nadaljujem, za kateri poklic se naj odločim, da bom izbral prav?«, so najpogostejša vprašanja, ki jih slišimo prve dni marca med osmošolci. In še: »Bom zbral dovolj točk? Kako bo na ekstercih?«

Kako zelo pomembno je, da se pri izbiri poklica prav odločiš, vemo vsi, tako tisti, ki z veseljem opravljamo svoje delo, kot tisti, ki čutijo do njega odpor. Res postaja vse bolj jasno, da se bomo morali učiti in izobraževati vse življenje, da se poklici in dela spreminjajo, da bomo v prihodnosti med svojo delovno dobo zamenjali ne le nekaj zaposlitev, ampak tudi nekaj poklicev, a to našim otrokom odločitve pri izbiri nadaljnje šolske in poklicne poti prav nič ne olajša. Strokovnjaki ugotavljajo, da je ne le od sposobnosti otrok, ampak zlasti od tega, ali so otroci izbrali pravo šolo in se jim je uspelo nanjo tudi vpisati, zelo odvisen uspeh šolanja. Zato je tako pomembno zbrati čim več informacij o poklicih, njihovih značilnostih, posebnostih in zahtevah, o delu, ki ga lahko s tem ali onim poklicem opravljaš, in seveda o znanju in šolah, ki te vanj popeljejo. Ponudba šol in programov je namreč silno pestra, naš šolski sistem je zelo razvejan in ponuja obilo možnosti izbire, ni pa zelo prehodan. Dijaki nimajo dosti možnosti, da bi prehajali iz enega programa v drugega, z ene šole iste stopnje na drugo.

Če se torej v osmem razredu ne odločijo dobro, jim lahko kaj hitro spodleti že v prvem ocenjevalnem obdobju in navadno tudi ob koncu šolskega leta. Takrat so pred novo, še težjo odločitvijo - ponavljati razred (to jim je dovoljeno le enkrat med srednjim šolanjem) ali na novo izbirati. Še ene zgrešene odločitve si ne bi smeli privoščiti.

Temeljit razmislek, čim več podatkov, informacij, pogovori s svetovalci - pedagogi, psihologi, učitelji tako na osnovnih šolah kot na zavodih za zaposlovanje, odločitve morda ne bodo olajšali, bo pa gotovo bolj premišljena in bo zato več možnosti, da bo prava. Kar nekaj publikacij je mogoče vzeti v roke, da bi o šolah in poklicih vedeli več. »Kam 2000« s podnaslovom »Mali leksikon srednjih šol in srednješolskih programov« ter »Prehod 2000«, v katerem so opisani poklici tako s srednješolsko kot z visokošolsko izobrazbo, ki ju je izdala časopisna hiša Delo, in »Ko bom velik-a bom...« Centra RS za poklicno izobraževanje, so le najnovejše, ki jih kaže vzeti v roke. In pa seveda razpis za vpis, ki je spomladi obvezno branje vseh osmošolcev. (iz revije Otrok in družina)

4.1. Kdo lahko prispeva k poklicni odločitvi?

4.1.1. Šolska svetovalna služba

Šolska svetovalna služba je na šoli predvsem zaradi učencev. In velik del svojih nalog namenja poklicnemu svetovanju, ki se intenzivneje začne v šestem razredu. Učencem se predstavi sam izraz in pomen besed - poklicna odločitev. Šestošolcem se to sicer zdi nekoliko oddaljeno, pa vendar kasneje z zanimanjem poslušajo.

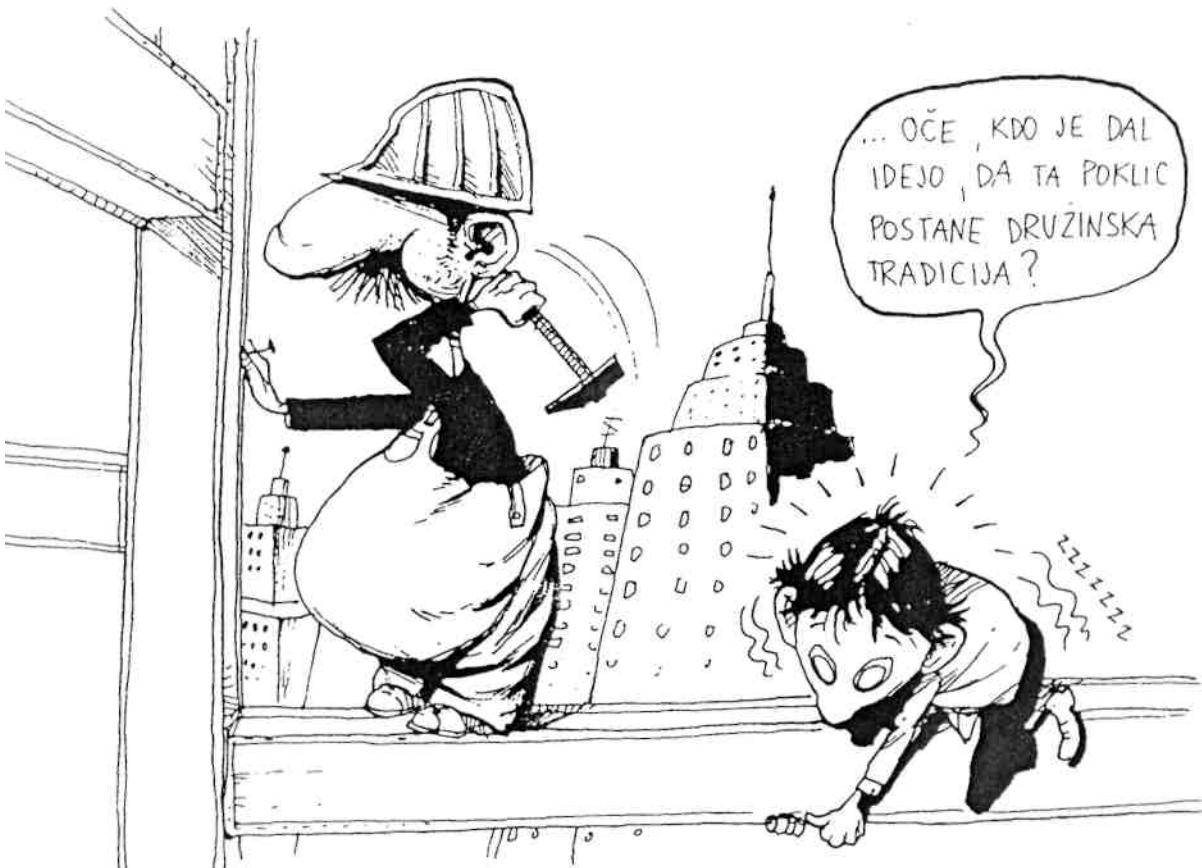
V sedmem razredu se nekoliko podrobneje seznanimo s tem, kaj vse vpliva na našo poklicno odločitev, kaj je potrebno upoštevati pri nas samih. Seznanimo se tudi z mrežo srednjih šol, za katere poklice izobražujejo, spoznavamo posamezne poklice (s pomočjo literature, video kaset, če je možno obiščemo tudi kakšno podjetje).

V osmem razredu se več pogovarjamo o svojih interesih, možnostih (tudi s pomočjo socialnih iger), vpisnih pogojih, se vpišemo in držimo pesti, da ne bi bilo omejitev na srednjih šolah v katere smo se vpisali.

Seveda ne smemo pozabiti sodelovanja z Zavodom za zaposlovanje, kjer njihovi psihologi vsako leto v 7.razredu opravijo testiranje otrokovih sposobnosti in nato še v 8.razredu anketiranje in sodelovanje v komisiji za poklicno orientacijo (kjer med drugim predlagajo tudi kandidate za Zoisovo štipendijo). Pripravljajo pa tudi predavanja za starše na šolah, še raje pa imajo, da se ti, skupaj z otrokom oglasijo pri njih, kjer jim pomagajo s številnimi drugimi oblikami svetovanja, ki pripomorejo k lažji odločitvi.

4.1.2. Starši

Starši želijo svojim otrokom vse najboljše. Povrhu tega so na svetu več deset let dlje od nas, zato pač vedo o nekaterih stvareh več kot mi. Seveda pa je res, da se tudi motijo. Morda so preveč zaslepljeni s tem, da je neki poklic v naši družini tradicija, morda pa imajo tudi drugačne življenjske vrednote od nas in si na primer želijo, da bi imel njihov otrok predvsem veliko denarja - nam pa je predvsem do nekega konkretnega, ne preveč donosnega poklica. Kakorkoli že: pogovor s starši o izbiri poklica ne more škodovati. Res pa je, da jih je nesmiselno upoštevati za vsako ceno.

4.1.3. Prijatelji in prijateljice

Ena največjih napak, ki jih zagrešimo osmošolci pri izbiri šole je, da se vpišejo tja, kamor se je vpisal-a naš najboljši prijatelj ali prijateljica iz osnovne šole, čeprav nas ta šola ne veseli. V srednji šoli bomo med novimi sošolci dobili nove prijatelje. Če se s sedanjimi prijatelji razumete res dobro, boste prijatelji ostali, tudi če ne boste več sošolci. Prve tedne v novem šolskem letu se boste najbrž še vedno več družili s starimi sošolci. Toda potem, ko se boste enkrat navadili na nov razred, bo vse drugače.

4.1.4. CIPS

To je Center za informiranje in poklicno svetovanje Republiškega zavoda za zaposlovanje. V Celju je sedež CIPS-a na Ljubljanski cesti (Zavod za zaposlovanje). Mi smo ga obiskali in ni nam žal. Kar nismo se mogli načuditi številni literaturi in informacijam, ki so zbrane na enem mestu. Verjetno ni podatka o katerikoli stopnji šolanja, ki ne bi bil na vpogled. Zbrani so podatki o študiju v tujini, o vseh vrstah štipendij, vsi razpisi, ki izhajajo, publikacije šol, programov, ki jih izvaja ZZZ, računalniški programi, kot pomoč pri izbiri najbolj ustreznega poklica in še in še. Obisk resnično priporočamo vsem, ki se težko odločajo o svoji poklicni poti.

4.1.5. Najpomembnejši dejavnik

Vi sami. Na koncu pa ste vendarle le vi tisti, ki boste povedali, kaj vas veseli in česa si želite! Če vam učenje ne diši, je seveda nesmiselno riniti v gimnazijo; če pa vam ni do fizičnega dela, najbrž nima smisla vpisati se na lesarsko šolo, da bi nadaljevali delo v družinski delavnici. Vaše želje naj bodo v prvi vrsti vodilo pri izbiri poklica.

Razmeroma pomembne so tudi vaše šolske ocene. Splošno nekako velja, naj bi v gimnazije hodili vsaj prav dobri učenci, v štiriletne programe pa vsaj dobri. Vedno obstajajo izjeme in dober učenec iz osnovne šole lahko na primer solidno zvozi tudi gimnazijo. O ocenah iz osnovne šole je treba vedeti dvoje:

Prvič, so neobjektivne, saj merila niso povsod in pri vseh enaka. Štirica pri enem učitelju lahko kaže na povsem enako znanje, kot ga ima nekdo s trojko pri drugem.

In drugič, ocene niso le izraz vaših prirojenih sposobnosti, pač pa tudi delovnih navad. Dejansko so za uspeh v življenju odločilne prav te, ne pa naravni talent.

In če se v osnovni šoli dober, vendar len učenec zatrdno odloči, da bo v srednji šoli vse drugače in da bo redno delal, potem ni razloga, da ne bi poskusil s težjo šolo, čeprav njegovo predznanje ni bleščeče. Žal pa je res, da se v praksi delovne navade pri večini v srednješolskih letih ne izboljšajo!

4.2. KAJ PA, ČE NE USPE?

Vsako leto zapusti šolanje med 20 in 30 odstotkov mladih, kar je tretjina šolajoče se generacije. Tako se prepustijo negotovi usodi, saj se težko zaposlijo. Nimajo nikakršne izobrazbe, vemo pa, da trg delovne sile zahteva vedno bolj z znanjem obložene delavce. Velikokrat se zgodi, da potem, ko izstopijo iz šole, svoje mlade sile in za pridobivanje znanja najboljša leta usmerjajo v brezdolje, malodušje, pesimizem, včasih tudi v drogo in nasilje, namesto da bi gradili lastno prihodnost. Brez poklicne ali strokovne izobrazbe se privedejo v socialno izoliranost.

O vzrokih, zakaj nekdo zapusti šolanje, se ne da preprosto razglablјati. Poenostavljeno pa velja, da so krive učenčeve neizdelane predstave o lastnih sposobnostih in zmožnostih, nerazvite delovne navade, večje učne ali osebne težave in nejasne želje ali ambicije o lastni prihodnosti. Uradno velja, da so to otroci iz socialno šibkih družin, po drugi strani pa gre tudi za takšne, ki prihajajo iz ekonomsko izredno dobro stoječega okolja.

V Sloveniji je mlade v poosamosvojitvenem obdobju prizadelo precej sprememb, ki jih lahko strnemo v tri točke :

- možnosti za zaposlovanje so se močno zmanjšale, predvsem za tiste z nižjo izobrazbo.
- v celotnem šolskem sistemu se uvajajo omejitve vpisa in različni selekcijski kriteriji (npr. razne oblike preverjanja znanja, točkovanja za vpis). Nekateri bi šolanje

nadaljevali, toda takšen sistem jim jemlje pogum. Omagajo že ob pogledu na pogoje vpisa.

- ni razvitih organiziranih oblik mladinske družabnosti, ki bi vključevale najbolj odrinjene mlade in učinkovito reševale naštete probleme.

Najbolj ogroženo skupino tvorijo mladi, ki so ostali brez osnovnošolskega znanja, saj so iz obveznega šolanja izstopili, in tisti brez pridobljene poklicne izobrazbe. Tako nimajo izpolnjenih pogojev za uveljavljanje statusnih pravic, zato se povečini ne pojavijo na zavodu za zaposlovanje kot iskalci prve zaposlitve. Postanejo breme staršev, podležejo učinkom družbene marginalizacije, kriminalnim dejanjem; svojo življenjsko perspektivo vidijo v z zakoni prepovedanih dejanji. Nekateri se ilegalno zaposlijo in tako vzdržujejo trg sive ekonomije.

V Andragoskem centru republike Slovenije so zastavili obsežen projekt izobraževalne pomoči takim skupinam.

PUM

Andragoški center Slovenije želi s programom PUM (Projektno učenje za mlade) motivirati mlade za nadaljevanje prekinjenega šolanja, jim pomagati pri odločitvi za izobraževanje v okviru obstoječih možnosti in oblik ter omogočiti individualno podporo pri osvajanju pomanjkljivih predhodnih znanj.

Program obsega 1350 ur in je usmerjen k temu, da mladi spoznajo čim več različnih poklicev in da bi skozi proces srečevanja odkrivali svoje talente, darove, nagnjenja, sposobnosti ter se na tak način lažje vključili v svet dela. Temeljni cilji programa so :

- pridobivanja funkcionalnih znanj in funkcionalnih spretnosti,
- pridobivanje pozitivnih izkušenj učenja,
- jasno izražena poklicna želja in izdelava zaposlitvene strategije,
- priprava za nadaljevanje prekinjenega šolanja,
- razvijanje sposobnosti kritičnega mišljenja.

5. ANKETA

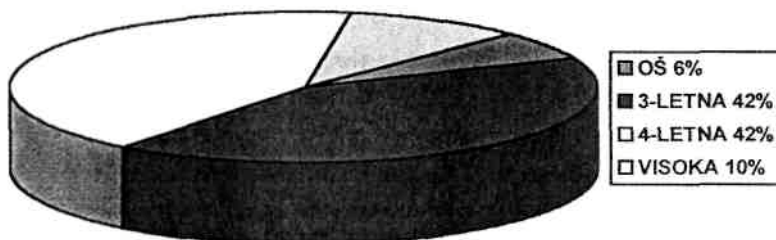
5.1. Anketni vprašalnik za odrasle

1. Anketirali smo 36 odraslih, obeh spolov.

2. Stopnja izobrazbe

- a) OŠ
- b) 3-letna srednja poklicna šola
- c) 4-letna srednja šola ali gimnazija
- d) višja ali visoka šola

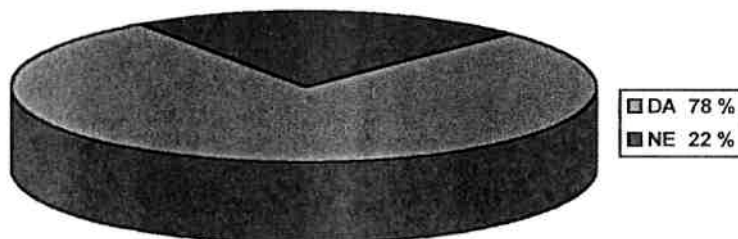

3. Kakšen poklic opravljate?

Nekateri izmed poklicev anketirancev: medicinska sestra, pom. Vzgojiteljice, trgovec, frizer, tajnica, fizioterapevt, zdravnica, prodajalka, gasilec,...

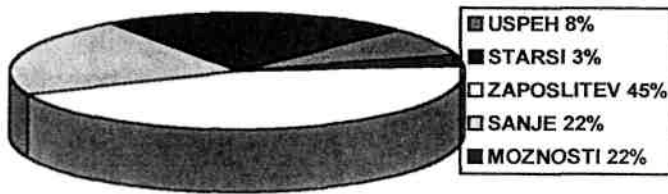
4. Je to poklic za katerega ste se izobraževali?

- a) Da   b) Ne

5. Kaj je vplivalo na vašo poklicno odločitev?

- a) (dober ali slab) šolski uspeh
- b) želje in pričakovanja staršev
- c) želja, da se čimprej zaposlite in postanete samostojni
- d) to je poklic o katerem ste vedno sanjali
- e) bile so dobre možnosti za zaposlitev

6. Bi se danes odločili za isti poklic?

a) Da

b) Ne

7. Menite, da bi se otroci lažje odločali za poklice kasneje, npr. pri šestnajstih oz. sedemnajstih letih, ali je konec 8. razreda in starost 15 let kar primerna ?

Odrasli so razen enega, vsi mnenja, da bi se bilo bolj primerno za poklic odločati kasneje. Dodajajo pa naslednje vzroke:

- pozneje, da bi podrobneje spoznali poklice
- pozneje, ker bi bili bolj zreli
- pozneje, saj bi z odraščanjem spoznali, kaj hočejo delati

8. Kaj menite, da bi vam olajšalo poklicno odločitev ob koncu osnovnega šolanja ?

- boljše poznavanje posameznih poklicev
- boljši učni uspeh
- štipendija

9. Kaj je tisto, kar vas je najbolj oviralo pri vaši poklicni odločitvi ?

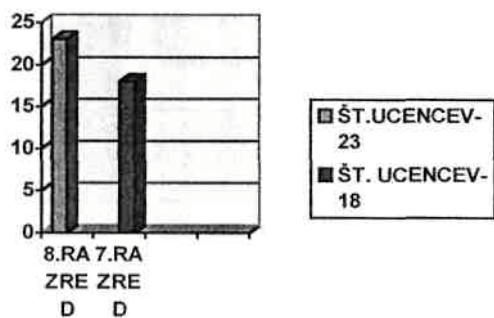
- učni uspeh
- stroški šolanja
- starši

10. Kaj se vam zdi danes največja ovira za otroke, osmošolce ob vpisu v srednjo šolo ?

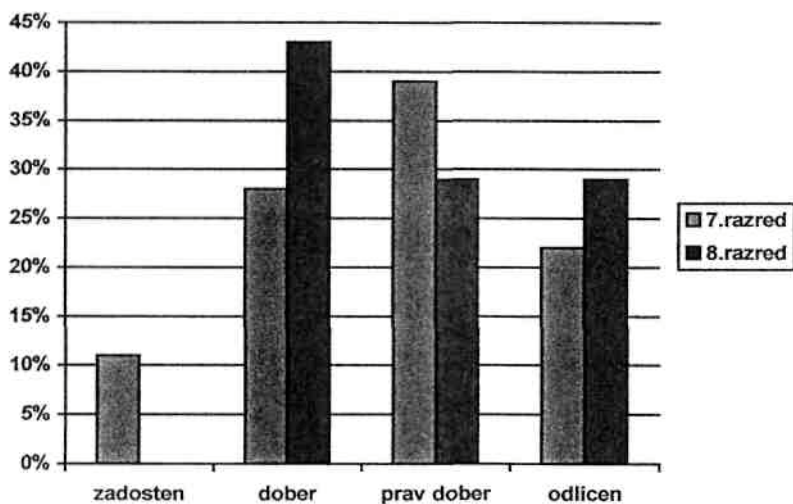
- točke
- eksterno preverjanje
- uspeh
- omejitve

5.2. ANKETNI VPRAŠALNIK ZA OSNOVNOŠOLCE

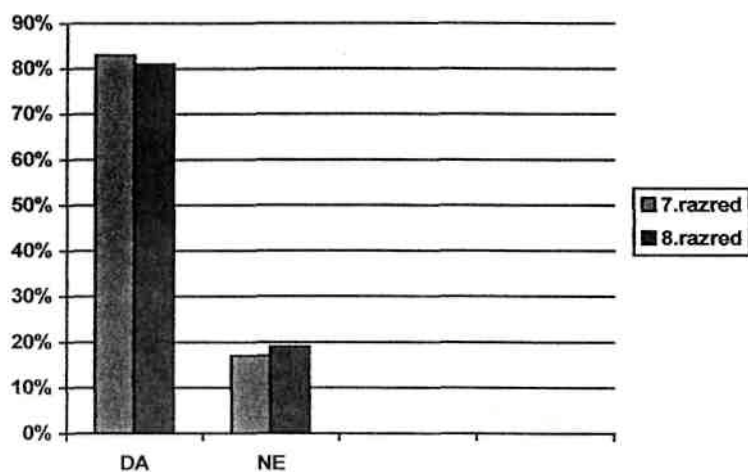
1. Razred :

2. Učni uspeh:

3. Ali razmišljaš o svoji poklicni odločitvi?

4. Za kateri poklic si se (se boš) odločil-a?

8.razred :

profesor, inšpektor, trgovec, mizar, kriminalist, mehanik, inšpektor,...

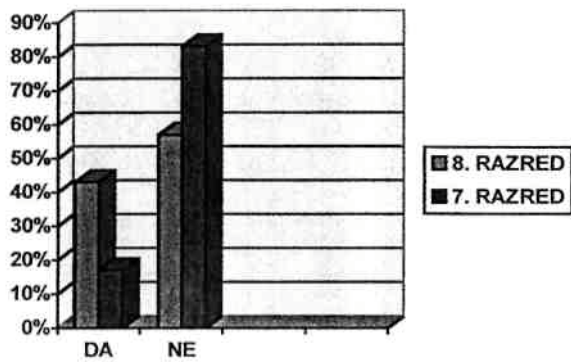
7.razred : kuhar, policist, elektrotehnik, veliko učencev pa še ne ve oz. o tem ne razmišlja;

5. Je to poklic, o katerem si sanjal-a, ko si bila majhen-a ?

a) Da

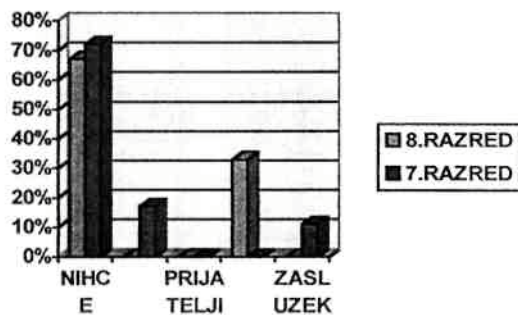
b) Ne

6. Ali je kdo vplival na tvojo sedanjo odločitev ?

- a) ne
- b) starši
- c) prijatelji
- d) šolski uspeh
- e) želja po čimprejšnjem zaslužku

7. Kaj te najbolj ovira pri odločitvi za željen poklic ?

8.razred :

- uspeh
- omejitve
- drago šolanje
- oddaljenost od šole

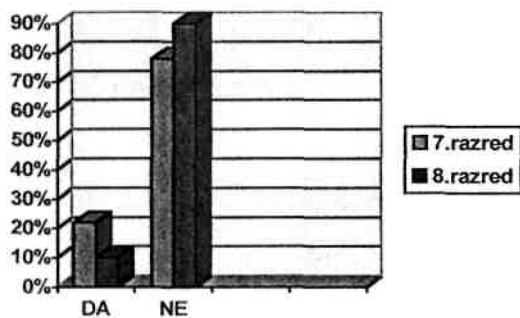
7.razred

- uspeh
- premalo informacij
- točke
- starši

8. Misliš, da je šola na katero se želiš vpisati zate prezahtevna ?

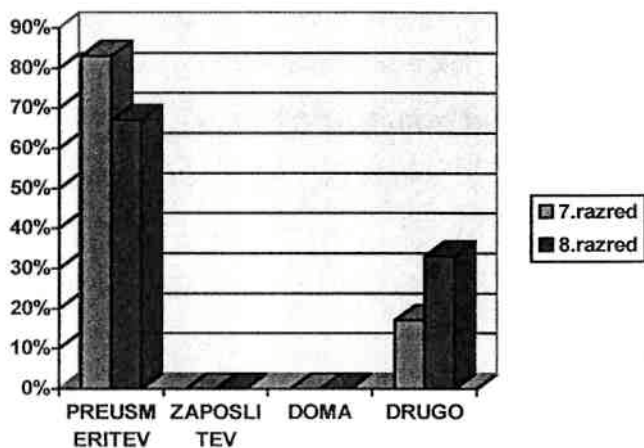
a) Da

b) Ne

9. Kaj bi storil v primeru, da v srednji šoli ne bi bil-a uspešen-a ?

- a) poiskal-a bi si druge oblike izobraževanja
- b) zaposlil-a bi se
- c) ostal-a bi doma, da bi me preživljali starši
- d) drugo

10. Kaj je tisto, kar te pri poti do izbranega poklica ?

- a) najbolj privlači
- b) najbolj moti

8.razred: najbolj privlači:

- denar
- visoka izobrazba
- zanimivo delo

  najbolj moti :

- veliko učenja
- težka zaposlitev
- dolgoletni študij

7.razred: najbolj privlači:

- denar
- užitek pri delu
- ustvarjalnost

najbolj moti:

- težka šola
- oddaljenost šole
- možnost zaposlitve

11. Želiš še kaj vprašati v zvezi z poklicno odločitvijo ?

8. razred :

- več zanimivosti o poklicih

7. razred :

- več zanimivosti o poklicih

6. RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK

Naša raziskovalna naloga je končana. Kot smo že v uvodu povedali, je poklicna odločitev zelo zahtevna in pomeni velik korak v življenju mladostnika.

Ko primerjamo odločitev staršev in nas danes, nam ni nič lažje ali težje, le morda vzroki, ki otežujejo odločitev so nekoliko drugačni. Včasih je bila želja otrok po opravljanju določenega poklica pogosto podrejena željam po čimprejšnjem zaslužku in tudi slabim materialnim možnostim staršev za daljše šolanje. Danes pa poznamo druge omejitve in sicer točke in eksterno preverjanje.

Kljub temu še vedno niso vsem popolnoma zaprta vrata na »željeno« šolo, je pa težko. In po našem razmišljanju in pogovorih z vrstniki smo mnenja, da je prav zaradi nezrelosti in te naše nesrečne pubertete, ki nas v sedmem in osmem razredu kar najbolj daje, to tako neprimeren čas za izbiro poklica.

Pri samih anketah smo se srečali tudi s slabim poznavanjem poklicev, tako v preteklosti, kot tudi danes. Tudi to je pogost vzrok, da se otroci napačno odločajo (izjema gimnazij). To je res, saj je možnosti za to zelo malo. Na voljo so sicer razne knjige, video kasete, tudi prikazi poklicev na raznih sejmih. Toda ni možnosti da bi učenci bili prisotni v podjetjih pri določenem delovnem procesu. No morda bo to pomanjkljivost popravila novost v okviru ZZZ, ko bodo z določenimi podjetji sklepali pogodbe prav za tovrstno dejavnost.

Žal z našo nalogo ne bomo ničesar spremenili. Pripomogla pa nam je k večjemu vpogledu v naše možnosti pri poklicni odločitvi in morda bo s številnimi spremembami, ki prihajajo s časom tudi poklicna odločitev s točkami, eksterci in podobnimi zadevami, manj stresna.

7. LITERATURA

1. Pavlin, S., Zgaga, M.; KAM 2000: mali leksikon srednjih šol in srednješolskih programov - Ljubljana: Delo, 1999
2. Tepina, J.; revija Otrok in družina, št. 3/2000
3. Kovačič, H.; revija Ona, št.8/2000
4. Skala - PUM, Celje; predstavitev projekta

Ustni viri:

- šolska svetovalna delavka, gospa Suzana Šafarič
- gospa Jožica Razpet, psihologinja na ZZZ v Celju

ANKETNI VPRAŠALNIK

L Spol

a) M

b) Ž

2. Stopnja izobrazbe

a) OŠ

b) 3-letna srednja poklicna šola

c) 4-letna srednja šola ali gimnazija

d) višja ali visoka šola

3. Kakšen poklic opravljate?

---

4. Je to poklic za katerega ste se izobraževali?

a) Da

b) Ne

5. Kaj je vplivalo na vašo poklicno odločitev?

a) (dober ali slab) šolski uspeh

b) želje in pričakovanja staršev

c) želja, da se čimprej zaposlite in postanete samostojni

d) to je poklic o katerem ste vedno sanjali

e) bile so dobre možnosti za zaposlitev

6. Bi se danes odločili za isti poklic?

a) Da

b) Ne

Če ne, zakaj?

---

7. Menite, da bi se otroci lažje odločali za poklice kasneje, npr. pri šestnajstih oz sedemnajstih letih, ali je konec osmega razreda in starost 15 let kar primerna? (Prosim, če navedete nekaj razlogov za svojo trditev!)

---

8. Kaj menite, da bi vam olajšalo poklicno odločitev ob koncu osnovnega šolanja?

---

9. Kaj je tisto, kar je vas najbolj oviralo pri vaši poklicni odločitvi?

---

10. Kaj se vam zdi danes največja ovira za otroke, osmošolce ob vpisu na srednjo šolo?

Hvala!

ANKETNI VPRAŠALNIK - Kam po osnovni šoli?

Razred: 7.   8.

Uspeh: 2   3   4   5

1. Že razmišljaš o svoji poklicni odločitvi?

- a) Da   b) Ne

2. Za kateri poklic si se (se boš) odločil-a?

3. Je to poklic o katerem si sanjal-a, ko si bil-a majhen-na?

- a) Da   b) Ne

4. Ali je kdo vplival na tvojo sedanjo odločitev?

- a) ne
b) starši
c) prijatelji
d) šolski uspeh
e) želja po čimprejšnjem zaslužku

5. Kaj te najbolj ovira pri odločitvi za željen poklic?

6. Misliš, da je šola na katero se želiš vpisati, zate prezahtevna?

- a) Da   b) Ne

7. Kaj bi storil-a v primeru, da v srednji šoli ne bi bil-a uspešen-na?

- a) Poiskal-a bi si druge oblike izobraževanja
b) Zaposlil-a bi se
c) Ostal-a bi doma, da bi me preživljali starši
d) Drugo _____

8. Kaj je tisto, kar te pri poti do izbranega poklica

- a) najbolj privlači _____
b) najbolj moti _____

9. Želiš povedati (vprašati) še kaj v zvezi s poklicno odločitvijo?

Za vaše odgovore smo vam raziskovalci OŠ Frankolovo zelo hvaležni.